2024/1392

29.5.2024

REGULAMENTUL (UE) 2024/1392 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ŞI AL CONSILIULUI

din 14 mai 2024

privind măsurile de liberalizare temporară a comerțului în completarea concesiilor comerciale aplicabile produselor ucrainene în temeiul Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ([1]),

întrucât:

(1) Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte ([2]) (denumit în continuare „Acordul de asociere”), reprezintă baza relației dintre Uniune și Ucraina. În conformitate cu Decizia 2014/668/UE a Consiliului ([3]), titlul IV din Acordul de asociere, care se referă la comerț și aspecte legate de comerț, a fost aplicat cu titlu provizoriu de la 1 ianuarie 2016 și a intrat în vigoare la 1 septembrie 2017, în urma ratificării de către toate statele membre.

(2) Acordul de asociere exprimă dorința părților la Acordul de asociere (denumite în continuare „părțile”) de a-și consolida și extinde relațiile într-un mod ambițios și inovator, pentru a facilita și a realiza o integrare economică treptată, cu respectarea drepturilor și obligațiilor care decurg din calitatea de membru a părților în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului.

(3) Articolul 25 din Acordul de asociere prevede instituirea progresivă a unei zone de liber schimb între părți, în conformitate cu articolul XXIV din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994 (GATT 1994). În acest scop, articolul 29 din Acordul de asociere prevede eliminarea progresivă a taxelor vamale în conformitate cu listele incluse în acesta, precum și posibilitatea de a accelera și de a extinde domeniul de aplicare a unei asemenea eliminări.

(4) Războiul de agresiune neprovocat și nejustificat declanșat de Rusia împotriva Ucrainei începând cu 24 februarie 2022 a avut un impact negativ profund asupra capacității Ucrainei de a face schimburi comerciale cu restul lumii, atât din cauza distrugerii capacității de producție, cât și din cauza indisponibilității unei părți semnificative a mijloacelor de transport, ca urmare, de exemplu, a restricționării și incertitudinii accesului la Marea Neagră. În aceste circumstanțe excepționale și pentru a atenua impactul economic negativ al războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, este necesar să se accelereze dezvoltarea unor relații economice mai strânse între Uniune și Ucraina pentru a oferi sprijin continuu autorităților și populației ucrainene. Prin urmare, este necesar și oportun să se stimuleze în continuare fluxurile comerciale și să se acorde concesii sub forma unor măsuri de liberalizare a comerțului pentru toate produsele, în concordanță cu accelerarea eliminării taxelor vamale pentru schimburile comerciale dintre Uniune și Ucraina.

([1]) Poziția Parlamentului European din 23 aprilie 2024 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 13 mai 2024.
([2]) JO L 161, 29.5.2014, p. 3.
([3]) Decizia 2014/668/UE a Consiliului din 23 iunie 2014 privind semnarea, în numele Uniunii Europene, și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte, în ceea ce privește titlul III (cu excepția dispozițiilor referitoare la tratamentul aplicat resortisanților țărilor terțe care lucrează cu forme legale pe teritoriul celeilalte părți) și titlurile IV, V, VI și VII din acord, precum și a anexelor și protocoalelor aferente (JO L 278, 20.9.2014, p. 1).

(5) În conformitate cu articolul 21 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), Uniunea asigură coerența dintre diferitele domenii ale acțiunii sale externe. În temeiul articolului 207 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), politica comercială comună se desfășoară în cadrul principiilor și al obiectivelor acțiunii externe a Uniunii.

(6) Regulamentul (UE) 2023/1077 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]) expiră la 5 iunie 2024.

(7) Măsurile de liberalizare temporară a comerțului stabilite prin prezentul regulament ar trebui să ia următoarea formă: (i) suspendarea aplicării sistemului prețurilor de intrare pentru fructe și legume; (ii) suspendarea contingentelor tarifare și a taxelor la import; și (iii) suspendarea aplicării capitolului V și a articolului 24 din Regulamentul (UE) 2015/478 al Parlamentului European și al Consiliului ([5]). Prin intermediul măsurilor respective, Uniunea va oferi, de fapt, un sprijin temporar economic și financiar adecvat în beneficiul Ucrainei și al operatorilor economici care sunt afectați.

(8) În scopul prevenirii fraudelor, regimurile preferențiale stabilite prin prezentul regulament ar trebui să fie condiționate de respectarea de către Ucraina a tuturor condițiilor relevante pentru obținerea de avantaje care decurg din Acordul de asociere, inclusiv a regulilor de origine a produselor în cauză și a procedurilor aferente, precum și de implicarea Ucrainei într-o cooperare administrativă strânsă cu Uniunea, astfel cum se prevede în Acordul de asociere.

(9) Regimurile preferențiale stabilite în prezentul regulament ar trebui, de asemenea, să fie condiționate de respectarea de către Ucraina a condiției de a se abține de la introducerea unor noi taxe vamale sau a unor taxe cu efect echivalent, precum și a unor noi restricții cantitative sau a unor măsuri cu efect echivalent, de la creșterea nivelurilor taxelor vamale sau ale altor taxe în vigoare sau de la introducerea oricăror alte restricții privind schimburile comerciale cu Uniunea, cu excepția cazului în care introducerea acestora ar fi justificată în mod clar în contextul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

(10) Regimurile preferențiale stabilite prin prezentul regulament ar trebui, de asemenea, să fie condiționate de respectarea în continuare de către Ucraina a principiilor generale ale Acordului de asociere. În această privință, articolul 2 din Acordul de asociere prevede, printre altele, că respectarea principiilor democratice, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, promovarea respectării principiilor suveranității și integrității teritoriale, inviolabilității frontierelor și independenței, precum și combaterea proliferării armelor de distrugere în masă, a materialelor conexe și a vectorilor acestora constituie elemente esențiale ale Acordului de asociere. În plus, articolul 3 din Acordul de asociere precizează că statul de drept, buna guvernanță, combaterea corupției, combaterea diferitelor forme de criminalitate organizată transnațională și terorism, promovarea dezvoltării durabile și multilateralismul eficace sunt esențiale pentru consolidarea relației dintre părți.

(11) Sub rezerva unei evaluări de către Comisie, realizată în contextul monitorizării periodice a impactului prezentului regulament și inițiată fie în urma unei cereri justificate în mod corespunzător din partea unui stat membru, fie la inițiativa Comisiei, este necesar să se prevadă posibilitatea de a lua toate măsurile necesare privind importurile oricăror produse care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament, precum grâul și alte cereale, care afectează în mod negativ piața Uniunii sau piața unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau aflate în concurență directă. Situația existentă pe piețele ouălor, păsărilor de curte, zahărului, ovăzului, porumbului, crupelor și mierii este în mod deosebit precară, această situație putând aduce prejudicii producătorilor agricoli din Uniune în eventualitatea în care importurile din Ucraina ar crește. Este necesar să se introducă o măsură de salvgardare automată pentru produsele respective, care să fie activată în cazul în care volumele cumulate ale importurilor pentru oricare dintre produsele respective într-o anumită perioadă ating un anumit nivel calculat pe baza mediei aritmetice a volumelor importurilor înregistrate în perioada 1 iulie-31 decembrie 2021, în 2022 și în 2023.

(12) Importurile din Ucraina, inclusiv de cereale și semințe oleaginoase, pot face obiectul supravegherii în temeiul capitolului IV din Regulamentul (UE) 2015/478, care include opțiunea de a solicita prezentarea unui document de supraveghere ca o condiție pentru libera circulație (licențe de import), în cazul în care evoluția importurilor amenință să cauzeze un prejudiciu producătorilor din Uniune și dacă interesele Uniunii impun acest lucru.

(13) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei pentru a suspenda temporar regimurile preferențiale prevăzute la articolul 1 alineatul (1) în cazul în care condițiile de acordare a dreptului la regimurile preferențiale respective nu mai sunt îndeplinite și pentru a introduce măsuri de salvgardare în cazurile în care piața Uniunii sau piața unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau aflate în concurență directă sunt afectate în mod negativ de

([4]) Regulamentul (UE) 2023/1077 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind măsurile de liberalizare temporară a comerțului în completarea concesiilor comerciale aplicabile produselor ucrainene în temeiul Acordului de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte (JO L 144, 5.6.2023, p. 1).

([5]) Regulamentul (UE) 2015/478 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2015 privind regimul comun aplicabil importurilor (JO L 83, 27.3.2015, p. 16).

importurile efectuate în temeiul prezentului regulament. Respectivele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ([6]). Procedura de consultare prevăzută în prezentul regulament ar trebui să fie utilizată pentru adoptarea de măsuri de salvgardare provizorii, având în vedere efectele respectivelor măsuri și logica lor secvențială în vederea adoptării de măsuri de salvgardare definitive. În plus, procedura de consultare respectivă ar trebui să fie utilizată pentru stabilirea modalităților de monitorizare a volumelor importurilor de ouă, păsări de curte, zahăr, ovăz, porumb, crupe și miere din Ucraina pentru a garanta funcționarea eficace a măsurii de salvgardare automată.

(14) Raportul anual al Comisiei privind punerea în aplicare a zonei de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare, care este parte integrantă din Acordul de asociere, ar trebui să includă o evaluare detaliată a punerii în aplicare a măsurilor de liberalizare a comerțului stabilite prin prezentul regulament.

(15) Având în vedere expirarea Regulamentului (UE) 2023/1077 la 5 iunie 2024, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare la 6 iunie 2024,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Măsuri de liberalizare a comerțului

(1) Se introduc următoarele regimuri preferențiale:

(a) aplicarea sistemului prețurilor de intrare se suspendă pentru produsele supuse sistemului respectiv, astfel cum se specifică în anexa I-A la Acordul de asociere. Nu se aplică taxe vamale la importul produselor respective;

(b) toate contingentele tarifare stabilite în temeiul anexei I-A la Acordul de asociere se suspendă, iar produsele care fac obiectul contingentelor respective sunt admise la importul în Uniune din Ucraina fără taxe vamale.

(2) Aplicarea capitolului V și a articolului 24 din Regulamentul (UE) 2015/478 se suspendă temporar în ceea ce privește importurile originare din Ucraina.

Articolul 2

Condiții de acordare a regimurilor preferențiale

Regimurile preferențiale prevăzute la articolul 1 alineatul (1) sunt supuse următoarelor condiții:

(a) respectarea de către Ucraina a regulilor de origine a produselor și a procedurilor aferente, astfel cum se prevede în Acordul de asociere;

(b) neintroducerea de către Ucraina de noi taxe vamale sau a unor taxe cu efect echivalent și de noi restricții cantitative sau măsuri cu efect echivalent asupra importurilor originare din Uniune, păstrarea taxelor vamale și a celorlalte taxe la nivelurile actuale și neintroducerea niciunor alte restricții privind comerțul cu Uniunea, inclusiv a unor măsuri administrative interne discriminatorii, cu excepția cazului în care introducerea acestora ar fi justificată în mod clar în contextul războiului; și

(c) respectarea de către Ucraina a principiilor democratice, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale și respectarea principiilor statului de drept, precum și eforturile continue și susținute în ceea ce privește lupta împotriva corupției și a activităților ilegale prevăzute la articolele 2, 3 și 22 din Acordul de asociere.

([6]) Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

Articolul 3

Suspendarea temporară

(1) În cazul în care constată că există suficiente dovezi ale nerespectării de către Ucraina a condițiilor stabilite la articolul 2, Comisia poate suspenda, integral sau parțial, prin intermediul unui act de punere în aplicare, regimurile preferențiale prevăzute la articolul 1 alineatul (1). Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 5 alineatul (3).

(2) În cazul în care un stat membru solicită Comisiei să suspende oricare dintre regimurile preferențiale din cauza nerespectării de către Ucraina a condițiilor stabilite la articolul 2 litera (b), Comisia emite un aviz motivat, în termen de patru luni de la data solicitării respective, în care precizează dacă plângerea referitoare la nerespectarea de către Ucraina a condițiilor respective este întemeiată. În cazul în care concluzionează că plângerea este întemeiată, Comisia inițiază procedura menționată la alineatul (1) de la prezentul articol.

Articolul 4

Măsuri de salvgardare

(1) În cazul în care un produs care intră sub incidența articolului 1 alineatul (1), originar din Ucraina, este importat în condiții care afectează în mod negativ piața Uniunii sau piața unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau aflate în concurență directă, Comisia poate institui orice măsură necesară prin intermediul unui act de punere în aplicare. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 5 alineatul (3).

O astfel de măsură poate fi instituită pentru perioada de timp necesară în vederea contracarării efectelor negative avute asupra pieței Uniunii sau asupra pieței unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau aflate în concurență directă.

(2) Comisia monitorizează periodic impactul prezentului regulament, ținând seama de informațiile privind exporturile, importurile, prețurile de pe piața Uniunii sau de pe piața unuia sau mai multor state membre și producția Uniunii de produse care fac obiectul măsurilor de liberalizare a comerțului în temeiul articolului 1 alineatul (1) litera (b).

Comisia informează statele membre o dată la două luni cu privire la rezultatele monitorizării periodice, începând cu 6 iunie 2024.

(3) Comisia efectuează o evaluare a situației pieței Uniunii sau a pieței unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau aflate în concurență directă, în vederea instituirii de măsuri în conformitate cu alineatul (1). Evaluarea respectivă se inițiază:

(a) în urma unei cereri justificate în mod corespunzător din partea unui stat membru, care include suficiente elemente de probă *prima facie* suficiente de care dispune în mod rezonabil statul membru respectiv în temeiul alineatului (4) cu privire la importurile care afectează în mod negativ piața menționată la alineatul (1); sau

(b) din proprie inițiativă, după ce Comisia a constatat că există suficiente elemente de probă *prima facie* privind importurile care afectează în mod negativ piața menționată la alineatul (1).

Evaluarea menționată la primul paragraf se încheie în termen de patru luni de la inițierea acesteia.

(4) Atunci când realizează evaluarea în temeiul alineatului (3), Comisia ia în considerare toate evoluțiile relevante ale pieței, inclusiv impactul importurilor în cauză asupra situației pieței Uniunii sau a pieței unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau aflate în concurență directă. Evaluarea respectivă include factori precum:

(a) nivelul și volumul creșterii importurilor din Ucraina a produsului în cauză, în termeni absoluți și relativi;

(b) efectul importurilor în cauză asupra producției și a prețurilor din Uniune sau din unul sau mai multe state membre, luând în considerare, în același timp, evoluția importurilor din alte surse.

Lista factorilor menționați la primul paragraf nu este exhaustivă și pot fi luați în considerare și alți factori relevanți.

(5) În circumstanțe critice în care o întârziere ar cauza daune dificil de reparat, Comisia poate institui cu titlu provizoriu orice măsură necesară, prin intermediul unui act de punere în aplicare. O astfel de măsură poate fi instituită numai în urma unei cereri motivate corespunzător a unui stat membru în temeiul alineatului (3) litera (a) de la prezentul articol și se adoptă în termen de 21 de zile de la primirea cererii. Actul de punere în aplicare respectiv se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 5 alineatul (4). Durata aplicării unei măsuri de salvgardare provizorii nu depășește 120 de zile.

(6) În cazul în care, în urma evaluării menționate la alineatul (3), Comisia consideră că piața Uniunii sau piața unuia sau mai multor state membre pentru produse similare sau aflate în concurență directă a fost afectată în mod negativ și intenționează să instituie o măsură definitivă în temeiul alineatului (1), ea publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* un aviz prin care anunță introducerea unei astfel de măsuri. Avizul prezintă un rezumat al principalelor rezultate ale evaluării și precizează termenul în care părțile interesate își pot prezenta punctul de vedere în scris. Termenul respectiv nu depășește 10 zile de la data publicării avizului.

(7) În cazul în care, în perioada 6 iunie-31 decembrie 2024, volumele cumulate ale importurilor de ouă, păsări de curte, zahăr, ovăz, porumb, crupe sau miere efectuate începând cu 1 ianuarie 2024 ajung la nivelul mediei aritmetice a volumelor importurilor din categoria respectivă înregistrate în perioada 1 iulie-31 decembrie 2021, în 2022 și în 2023, Comisia, în termen de 14 zile și după ce a informat Comitetul pentru măsuri de salvgardare instituit prin articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2015/478 (denumit în continuare „Comitetul pentru măsuri de salvgardare”):

(a) reintroduce pentru produsul respectiv contingentul tarifar corespunzător suspendat prin articolul 1 alineatul (1) litera (b) din prezentul regulament până la 31 decembrie 2024; și

(b) introduce, de la 1 ianuarie 2025, fie un contingent tarifar egal cu cinci doisprezecimi din media aritmetică respectivă, fie contingentul tarifar corespunzător suspendat prin articolul 1 alineatul (1) litera (b) din prezentul regulament, în funcție de care dintre acestea are valoarea cea mai ridicată.

În cazul în care, în perioada 1 ianuarie-5 iunie 2025, volumele cumulate ale importurilor de ouă, păsări de curte, zahăr, ovăz, porumb, crupe sau miere efectuate în perioada începând cu 1 ianuarie 2025 ajung la nivelul a cinci doisprezecimi din media aritmetică a volumelor importurilor din categoria respectivă înregistrate în perioada 1 iulie-31 decembrie 2021, în 2022 și în 2023, Comisia reintroduce pentru produsul respectiv contingentul tarifar corespunzător suspendat prin articolul 1 alineatul (1) litera (b), în termen de 14 zile și după ce a informat Comitetul pentru măsuri de salvgardare.

În sensul prezentului alineat, termenii „ouă”, „păsări de curte”, „zahăr”, „ovăz”, „porumb”, „crupe” sau „miere” se referă la toate produsele care fac obiectul contingentelor tarifare din apendicele la anexa I-A la Acordul de asociere pentru ouă și albumine, carne de pasăre și preparate din carne de pasăre, zaharuri, ovăz, porumb, făină și aglomerate sub formă de pelete, crupe și griș de orz, boabe de cereale altfel prelucrate și miere. Media aritmetică menționată la prezentul alineat se calculează prin împărțirea la doi și jumătate a sumei volumelor importurilor înregistrate în perioada 1 iulie-31 decembrie 2021, în 2022 și în 2023.

Comisia poate adopta un act de punere în aplicare pentru a stabili modalitățile de monitorizare a volumelor importurilor menționate la prezentul alineat. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 5 alineatul (4).

(8) În cazul în care Comisia instituie o măsură în temeiul alineatului (1), (5) sau (7) care reintroduce un contingent tarifar suspendat prin articolul 1 alineatul (1) litera (b), cantitatea importată în cursul anului calendaristic în care Comisia instituie măsura respectivă este luată în considerare la gestionarea contingentului tarifar respectiv.

Articolul 5

Procedura comitetului

(1) În ce privește articolul 3 alineatul (1) din prezentul regulament, Comisia este asistată de Comitetul Codului vamal instituit prin articolul 285 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ([7]). Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În ce privește articolul 4 alineatul (1) din prezentul regulament, Comisia este asistată de Comitetul pentru măsuri de salvgardare. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(3) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

([7]) Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO L 269, 10.10.2013, p. 1).

(4) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 6

Evaluarea punerii în aplicare a măsurilor de liberalizare a comerțului

Raportul anual al Comisiei privind punerea în aplicare a zonei de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare include o evaluare detaliată a punerii în aplicare a măsurilor de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament și include, în măsura în care este necesar, o evaluare a impactului social al măsurilor respective în Ucraina și în Uniune. Informațiile privind importurile de produse menționate la articolul 1 alineatul (1) litera (b) se pun la dispoziție pe site-ul web al Comisiei și se actualizează lunar.

Articolul 7

Intrarea în vigoare și aplicarea

Prezentul regulament intră în vigoare la 6 iunie 2024.

Prezentul regulament se aplică până la 5 iunie 2025.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 14 mai 2024.

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președintele	*Președintele*
R. METSOLA	H. LAHBIB

Cu privire la acest regulament a fost formulată o declarație care poate fi consultată în JO C ([8]).

([8]) Declarația Comisiei privind monitorizarea importurilor de cereale din Ucraina cu ocazia adoptării Regulamentului (UE) 2024/1392 al Parlamentului European și al Consiliului privind măsurile de liberalizare temporară a comerțului în completarea concesiilor comerciale aplicabile produselor ucrainene în temeiul Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte (JO C, C/2024/3357, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3357/oj).